

Boekbesprekingen

Casuïstiek in de tandheelkunde deel 2

In dit fraai uitgevoerde boek worden door verschillende auteurs 16 praktijksituaties beschreven die in een algemene praktijk kunnen voorkomen. Achtereenvolgens komen aan de orde: een enorme dentogene cyste bij een 11-jarige, een kruisbeet in het front, een prothetische behandeling na verlies van frontelementen bij een 13-jarige; behandeling van fluorose; myofunctionele therapie bij afwijkend slikgedrag; maskeren van een open beet met composiet; gedragsproblemen door ernstige cariës in de tijdelijke dentitie; behandeling van een wortelbreuk bij een fronttand, een turner tand, een dens evaginatus, uitgebreide cariës na 2 jaar borstvoeding; prothetische behandeling bij hypodontie; behandeling van een dubbele avulsie en vervolgbehandeling na 8 jaar; behandeling van een ernstig gehandicapte kind; hemisectie van tweede tijdelijke ondermolaren bij orthodontie en een geval van beschadigde blijvende incisieven na avulsie van 2 tijdelijke gebitselementen.

De uitgevoerde behandelingen zijn onderbouwd met literatuur. Ook is door de diverse auteurs kritisch gekeken naar de eigen behandeling en worden alternatieven besproken. Door een mogelijkheid te bieden tot reageren (via internet, forum) kan dit boek een mooie aanleiding zijn tot discussies onder vakgenoten.

Enigszins verwarrend is de consequente indeling van de hoofdstukken in: Inleiding, Probleemstelling, Diagnose, Indicatie, Behandeling en Beschouwing. Het lijkt namelijk of deze tussenkopjes door de tekst heen dwalen. Zo kan het hoofdstuk Indicatie beginnen met een behandelplan, terwijl het hoofdstuk Behandelplan begint met een prognose. Misschien heeft dit te maken met de 9 hoofdstukken die door Vlaamse tandartsen zijn geschreven en waarbij een ander taalgebruik wordt gehanteerd?

Dit neemt niet weg dat dit boek een brede handreiking doet aan tandartsen die in hun praktijk een 'moeilijk' kind te behandelen krijgen. De behandelingsuggesties die worden gedaan zijn binnen de beroepsgroep bediscussieerd en geven richting. De uitvoering in groot formaat en met veel kleurenfoto's is schitterend. Een eenvoudigere studentenuitvoering zou wellicht een breder publiek aanspreken, maar ook dan moet het qua uitvoering een boek blijven om regelmatig uit de kast te pakken.

A.M. van Luijk, Almere

E. van Amerongen, M. de Jong-Lenters, L. Marks, J. Veerkamp (red.)

Casuïstiek in de kindertandheelkunde. Deel 2

Houten: Prelum Uitgevers, 2008

118 bl., geïll. € 65,00. ISBN 978 90 8562 040 2

Veldonderzoek in Suriname en Indonesië naar aspecten van cariës

In dit proefschrift staan effecten van cariës en behandelstrategieën op welbevinden en algemene gezondheid van kinderen in Suriname en Indonesië centraal. De dmfs van 5- tot 7,5-jarige kinderen in afgelegen gebieden van Suriname varieerde van 5,1 tot 13,8 en het percentage cariësvrijen van 10 tot 36. Voor de 10- tot 15-jarigen die alleen onderzocht werden in de gebieden waar het tijdelijk gebit relatief goed was, bedroeg het DMFS-getal gemiddeld 2,3. Een mogelijke strategie voor de tandheelkundige verzorging is de atraumatische restauratieve techniek (ART), waarbij wordt geprepareerd met handinstrumentarium en geresatureerd met glasionomeercement. Kinderen behandeld volgens de ART ondervonden minder discomfort dan kinderen die

conventioneel waren behandeld. De levensduur van ART-restauraties viel echter tegen. De 3-jaarsoverleving van één- en tweevlaksrestauraties in het tijdelijk gebit was 43 respectievelijk 12%. In het blijvende gebit was de 3-jaarsoverleving van éénvlaksrestauraties slechts 30%. Naast volledige behandeling van het tijdelijk gebit zou ook

gekozen kunnen worden voor alleen noodzakelijke extracties, voor alleen ART-restauraties van minder diepe caviteiten en de rest ongemoeid laten of voor geen behandeling. Het bleek dat geen van deze strategieën de mondgezondheid, gedefinieerd als DMFS plus afwezigheid van abscessen, fistels en van pijn, verbeterde ten opzichte van de andere.

Onderzoek naar de relatie cariës en algemene gezondheid toonde vooral bij de Creoolse kinderen een negatieve relatie tussen hoeveelheid cariës en lichaamslengte en -gewicht. Deze relatie kent echter veel confounders, waarvan het voedingspatroon een belangrijke is. De genoemde tandheelkundige behandelstrategieën hadden geen effect op de biometrische grootheden. De auteur toonde wel een relatie aan tussen cariës en een aantal ontstekingskenmerken in het bloed. De concentratie van IgG specifiek tegen mutans streptokokken was gerelateerd aan de hoeveelheid cariës. Aangetoond werd dat een bepaald genotype van het menselijke CD14-gen dat betrokken is bij vorming van een eiwit dat deel uitmaakt van het immuunsysteem, geassocieerd was met minder abscessen en fistels ten gevolge van diepe cariës.

M.D. Lagerweij, Bussum

M.C.M. van Gemert-Schriks

Effect of dental caries and treatment strategies on oral and general health in children

Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, 2008

ISBN 978 909023296 6. Academisch proefschrift